

Ehdotus	A 1974/UVU
Tekijä	Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta
Käsittelijä	Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Valiokuntaehdotus pohjoismaisista raja-aluekomiteoista

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että raja-aluekomiteoiden ehdotus "Tulevaisuuden raja-aluekomiteat 2.0" loisi pohjan Pohjoismaiden ministerineuvoston aluepolitiikan sektorin vuosien 2025–2030 yhteistyöohjelmalle.

että tehdään selvitys syistä, joiden Pohjoismaiden ministerineuvoston katsoo myötävaikuttavan siihen, että raja-aluekomiteat on kilpailutettava.

Taustaa

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta on seurannut Pohjoismaiden ministerineuvoston työtä uuden yhteistyöohjelman laatimiseksi kaudelle 2025–2030. Valiokunta on käynyt säännöllistä vuoropuhelua sekä Pohjoismaiden ministerineuvoston aluepolitiikan sektorin että raja-aluekomiteoiden kanssa vuodesta 2021 alkaen.

Uuden yhteistyöohjelman (2025–2030) laatimisen yhteydessä Pohjoismaiden ministerineuvoston aluepolitiikan sektori on yhdessä ulkoisen konsulttitoimiston (WSP ja Teknologisk institut) saanut tehtäväksi arvioida pohjoismaista raja-alueyhteistyötä ja laatia ehdotuksen uudeksi yhteistoimintamalliksi.

Valiokunta ei hyväksy raportin johtopäätelmiä. Ennen kaikkea vastustusta herättää ehdotus, jonka mukaan olemassa olevat raja-aluekomiteat kilpailutettaisiin tulevalla ohjelmakaudella avoimessa tarjouskilpailussa. Tällöin raja-aluekomiteoiden merkitys vähenisi ja panostettaisiin lyhyen aikavälin tavoitteisiin ja ratkaisuihin, joissa ei ole aluepoliittista kytköstä, vaikka raja-aluekomiteoilla on pitkä kokemus rajat ylittävästä aluepoliittisesta yhteistyöstä, jossa on selvät tavoitteet ja jossa tavoitellaan pohjoismaista hyötyä. Raja-aluekomiteat muodostavat infrastruktuurin, joka toimii paikallisesti ja alueellisesti demokraattisesti valittujen toimielinten toimeksiannosta tavoitteena Pohjolan integraatio.

Pohjoismaiden ministerineuvoston aluepolitiikan sektorin tulee yhteistyöohjelmassaan tarkastella raja-aluekomiteoita voimavarana työssä vision tavoitteiden saavuttamiseksi, joiden mukaan Pohjolasta on määrä tulla maailman kestävin ja integroitunein alue vuoteen 2030 mennessä. Raja-aluekomiteoiden kilpailuttamisen sijaan voitaisiin muun muassa lisätä resursseja raja-aluekomiteoiden osallistamiseksi toimialojen rajat ylittävään työhön Pohjoismaiden ministerineuvoston eri sektoreilla, missä työ ja haasteet ovat samankaltaisia sekä pohjoismaisella/kansallisella tasolla että paikallisella/alueellisella tasolla. Tällä tavoin luodaan parasta pohjoismaista hyötyä.

Raja-aluekomiteat ovat laatineet vaihtoehdoisen mallin avoimelle kilpailutukselle. Raja-aluekomiteat lähettivät kyseisen ehdotuksen, Raja-aluekomiteoiden ehdotus yhteistoimintasopimukseksi ja tulevaisuuden raja-aluekomiteat 2.0, aluepolitiikan virkamieskomitean vuoden 2023 kokoukseen. Valiokunta katsoo, että ehdotus on täysin Pohjoismaiden ministerineuvoston Ruotsin vuoden 2024 puheenjohtajakauden ohjelman mukainen ja edistää tavoitetta integroituneesta Pohjolasta vailla rajaesteitä.

Valiokunta katsoo, että raja-aluekomiteoiden ehdotuksen "Tulevaisuuden raja-aluekomiteat 2.0" tulee luoda pohja Pohjoismaiden ministerineuvoston aluepolitiikan sektorin vuosien 2025–2030 yhteistyöohjelmalle.

Tukholmassa 6. helmikuuta 2024

Kjell-Arne Ottosson (KD)
Markku Siponen (kesk.)
Sandra Listerby (Lib)
Lars-Christian Brask (LA)
Gunilla Carlsson (S)
Juha Viitala (sd)
Anna Vikström (S)
Per-Arne Håkansson (S)
Odd Harald Hovland (A)

Ann-Sofie Alm (M)
Alexandra Anstrell (M)
Lars Püss (M)
Liv Kari Eskeland (H)
Ann-Christine From Utterstedt (SD)
Minna Reijonen (ps.)
Erling Eidesgaard (T)
Orrri Páll Jóhannsson (VG)
Tor André Johnsen (FrP)